

**MISSATGE DEL SANT PARE LLEÓ XIV
PER A LA XXXIV JORNADA MUNDIAL DEL MALALT**

11 de febrer de 2026

La compassió del samarità: estimar portant el dolor de l'altre

Estimats germans i germanes,

La XXXIV Jornada Mundial del Malalt se celebrarà solemnement a Chiclayo, Perú, l'11 de febrer de 2026. Per aquest motiu, he volgut proposar de nou la imatge del bon samarità, sempre actual i necessària per redescobrir la bellesa de la caritat i la dimensió social de la compassió, i per posar l'atenció en els necessitats i els qui pateixen, com són els malalts.

Tots hem escoltat i llegit aquest commovedor text de sant Lluc (cf. Lc 10,25-37). A un mestre de la Llei que li pregunta qui és el proïsme a qui ha d'estimar, Jesús li respon narrant una història: un home que viatjava de Jerusalem a Jericó va ser assaltat per lladres i abandonat gairebé mort; un sacerdot i un levita van passar de llarg, però un samarità es va compadir d'ell, li va embenar les ferides, el va portar a un hostal i va pagar perquè el cuidessin. He volgut proposar la reflexió d'aquest passatge bíblic amb la clau hermenèutica de l'Encíclica *Fratelli tutti*, del meu estimat predecessor, el papa Francesc, on la compassió i la misericòrdia cap al necessitat no es redueixen a un simple esforç individual, sinó que es realitzen en la relació: amb el germà necessitat, amb tots els qui en tenen cura i, fonamentalment, amb Déu, que ens dona el seu amor.

1. El do de l'encontre: l'alegria de donar proximitat i presència

Vivim immersos en la cultura de la rapidesa, de la immediatesa, de la pressa, així com també del descart i de la indiferència, que ens impedeix acostar-nos i aturar-nos en el camí per mirar les necessitats i els sofriments que ens envolten. La paràbola narra que el samarità, en veure el ferit, no "va passar de llarg", sinó que li va dedicar una mirada oberta i atenta, la mirada de Jesús, que el va portar a una proximitat humana i solidària. El samarità «es va aturar, li va donar proximitat, el va curar amb les seves pròpies mans, va posar també diners de la seva butxaca i se'n va ocupar. Sobretot [...] li va donar el seu temps»¹. Jesús no ensenya qui és el proïsme, sinó com fer-se proïsme, és a dir, com ens podem tornar nosaltres mateixos propers². Sobre això, podem afirmar amb sant Agustí que el Senyor no va voler ensenyar qui era el proïsme d'aquell home, sinó a qui havia de fer-se proïsme. Ningú és proïsme d'un altre fins que no s'hi acostava voluntàriament. Per això, es va fer proïsme aquell que va mostrar misericòrdia³.

¹ FRANCESC, Carta enc. *Fratelli tutti* (3 d'octubre de 2020), 63.

² Cf. *ibíd.*, 80-82.

³ Cf. S. AGUSTÍ, *Sermons* 171, 2; 179 A, 7.

L'amor no és passiu, va a l'encontre de l'altre; ser proïsme no depèn de la proximitat física o social, sinó de la decisió d'estimar. Per això, el cristià es fa proïsme del qui pateix, seguint l'exemple de Crist, el veritable *Samarità diví* que es va apropar a la humanitat ferida. No es tracta de simples gestos de filantropia, sinó de signes en els quals es pot percebre que la participació personal en els sofriments de l'altre implica donar-se a un mateix, suposa anar més enllà de satisfer les necessitats, per arribar a fer que la nostra persona formi part del do⁴. Aquesta caritat s'alimenta necessàriament de l'encontre amb Crist, que per amor es va entregar per nosaltres. Sant Francesc ho explicava molt bé quan, parlant del seu encontre amb els leprosos, deia: «El Senyor em va portar fins a ells»⁵, perquè a través d'ells havia descobert la dolça alegria d'estimar.

El do de l'encontre neix del lligam amb Jesucrist, a qui identifiquem com el bon samarità que ens ha portat la salut eterna, i a qui fem present quan ens inclinem davant del germà ferit. Sant Ambrós deia: «Ja que ningú no és tant a prop nostre com aquell que va guarir les nostres ferides, estimem-lo com a Senyor, i vulguem-lo també com a proïsme: perquè res no és tan a prop com el cap als membres. I estimem també el qui imita Crist: estimem el qui pateix per la pobresa dels altres, per la unitat del cos»⁶. Ser un en l'Un, en la proximitat, en la presència, en l'amor rebut i compartit, i gaudir, com sant Francesc, de la dolçor d'haver-lo trobat.

2. La missió compartida en la cura dels malalts

Sant Lluç continua dient que el samarità “se'n compadí”. Tenir compassió implica una emoció profunda que empeny a l'acció. És un sentiment que brolla de l'interior i porta al compromís amb el patiment aliè. En aquesta paràbola, la compassió és el tret distintiu de l'amor actiu. No és teòrica ni sentimental; es tradueix en gestos concrets: el samarità *s'acosta, cura les ferides, es fa càrrec i té cura*. Però compte, no ho fa sol, individualment: «el samarità va buscar un hostaler que pogués cuidar aquell home, com nosaltres som invitats a convidar i a trobar-nos en un “nosaltres” que sigui més fort que la suma de petites individualitats»⁷. Jo mateix he constatat, en la meua experiència com a missioner i bisbe al Perú, com moltes persones comparteixen la misericòrdia i la compassió a l'estil del samarità i de l'hostaler. Els familiars, els veïns, els professionals sanitaris, les persones compromeses en la pastoral de la salut i tants altres que s'aturen, s'apropen, curen, carreguen, acompanyen i ofereixen del que tenen, donen a la compassió una dimensió social. Aquesta experiència, que es realitza en un entramat de relacions, supera el simple compromís individual. D'aquesta manera, a l'Exhortació apostòlica *Dilexi te* no només m'he referit a la cura dels malalts com una «part important» de la missió de l'Església, sinó com una autèntica «acció eclesial» (n. 49). Hi citava sant Cebrià per mostrar com en aquesta dimensió podem verificar la salut de la nostra societat: «Aquesta epidèmia, aquesta pesta, que sembla tan horrible i funesta, posa a prova la justícia de cadascun i examina l'esperit dels homes, comprovant si els sans serveixen els malalts, si els parents s'estimen sincerament, si els senyors tenen

⁴ Cf. BENET XVI, Carta enc. *Deus caritas est* (25 de desembre de 2005), 34; S. JOAN PAU II, Carta ap. *Salvifici doloris* (11 de febrer de 1984), 28.

⁵ S. Francesc D'ASSÍS, *Testament*, 2: *Fonts Franciscanes*, 110.

⁶ S. AMBRÓS, *Tractat sobre l'Evangeli de sant Lluç*, VII, 84.

⁷ FRANCESC, Carta enc. *Fratelli tutti* (3 d'octubre de 2020), 78.

compassió dels servents que estan malalts, si els metges no abandonen els malalts que demanen ajuda»⁸.

Ser un en l'Un significa sentir-nos veritablement membres d'un cos en què portem, segons la nostra vocació, la compassió del Senyor pel patiment de tots els homes⁹. Més encara, el dolor que ens commou no és un dolor aliè: és el dolor d'un membre del nostre propi cos al qual el nostre Cap ens mana de tenir-ne cura pel bé de tots. En aquest sentit, s'identifica amb el dolor de Crist i, ofert cristianament, apressa el compliment de la pregària del mateix Salvador per la unitat de tots¹⁰.

3. Empesos sempre per l'amor a Déu, per trobar-nos amb nosaltres mateixos i amb el germà

En el doble manament: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces, amb tot el pensament, i estima els altres com a tu mateix» (Lc 10,27), podem reconèixer la primacia de l'amor a Déu i la seva conseqüència directa en la manera d'estimar i relacionar-se de l'home en totes les seves dimensions. «L'amor al proïsme representa la prova tangible de l'autenticitat de l'amor a Déu, com atesta l'apòstol Joan: "Mai ningú no ha pogut contemplar Déu, però si ens estimem, Déu està en nosaltres, i dins nostre el seu amor és tan gran que ja no hi falta res. [...] Déu és amor; el qui viu en l'amor està en Déu, i Déu està en ell" (1Jn 4,12.16)»¹¹. Tot i que l'objecte d'aquest amor sigui diferent —Déu, el proïsme i un mateix—, en aquest sentit els podem entendre com amors distints, però sempre inseparables¹². La primacia de l'amor diví implica que l'acció de l'home es realitzi sense interès personal ni recompensa, sinó com a manifestació d'un amor que transcendeix les normes rituals i es tradueix en un culte autèntic: servir el proïsme és estimar Déu en el fets¹³.

Aquesta dimensió també ens permet d'assenyalar què significa estimar-se a un mateix. Significa allunyar de nosaltres l'interès de basar l'autoestima o el sentit de la nostra pròpia dignitat en estereotips d'èxit, carrera, posició o llinatge¹⁴, i recuperar la nostra posició davant Déu i el germà. Benet XVI deia que «la criatura humana, de naturalesa espiritual, es realitza en les relacions interpersonals. Com més les viu de manera autèntica, més madura també en la pròpia identitat personal. L'home es valora no aïllant-se sinó posant-se en relació amb els altres i amb Déu»¹⁵.

Benvolguts germans i germanes, «el veritable remei per a les ferides de la humanitat és un estil de vida basat en l'amor fraternal, que té la seva arrel en l'amor de Déu»¹⁶. Desitjo vivament que mai no falti en el nostre estil de vida cristià aquesta dimensió fraterna,

⁸ S. CEBRIÀ, *De mortalitate*, 16.

⁹ Cf. S. JOAN PAU II, Carta ap. *Salvifici doloris* (11 de febrer de 1984), 24.

¹⁰ Cf. *ibíd.*, 31.

¹¹ Exhort. ap. *Dilexi te* (4 d'octubre de 2025), 26.

¹² Cf. *ibíd.*

¹³ Cf. FRANCESC, Carta enc. *Fratelli tutti* (3 d'octubre de 2020), 79.

¹⁴ Cf. *ibíd.*, 101.

¹⁵ BENET XVI, Carta enc. *Caritas in veritate* (29 de juny de 2009), 53.

¹⁶ FRANCESC, *Missatge als participants del 33è Festival internacional de la joventut (MLADIFEST)*, Medjugorje, 1-6 d'agost de 2022 (16 de juliol de 2022).

“samaritana”, inclusiva, coratjosa, compromesa i solidària, que té la seva arrel més íntima en la nostra unió amb Déu, en la fe en Jesucrist. Encesos per aquest amor diví, podrem realment entregar-nos en favor de tots els qui pateixen, especialment dels nostres germans malalts, ancians i afligits.

Elevem la nostra pregària a la Benaurada Verge Maria, Salut dels malalts; demanem la seva ajuda per tots els qui pateixen, els necessitats de compassió, escolta i consol, i supliquem la seva intercessió amb aquesta antiga pregària, que es resava en família pels qui viuen en la malaltia i el dolor:

Dolça Mare, no us allunyeu,
no aparteu de mi la vostra mirada.
Veniu amb mi a tot arreu
i mai no em deixeu sol.
Ja que sempre em protegiu
com a veritable Mare meva,
feu que em beneeixi el Pare,
el Fill i l'Esperit Sant.

Imparteixo de cor la meva benedicció apostòlica a tots els malalts, als seus familiars i a tots aquells que els cuiden, als treballadors de l'àmbit sanitari, als agents de pastoral de la salut i molt especialment a tots els participants en aquesta Jornada Mundial del Malalt.

Vaticà, 13 de gener de 2026

LLEÓ PP. XIV